

Energipark St. Soels

Bilag 4b

Kommuneplantillæg – Holstebro Kommune

Tillæg nr. 4

Kommuneplan 2017

Vindmølleområde ved St. Soels
syd for Tvis

September 2019

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Forord

Med dette tillæg til kommuneplanen afgrænses et areal til fire vindmøller i det åbne land syd for Tvis. Arealet ligger i forlængelse af et areal, der i Herning Kommuneplan, er afgrænset til op til tre vindmøller og et solcelleanlæg.

Kommuneplantillægget består en redegørelse, der beskriver planforslagets formål og baggrund, og bindende bestemmelser med tilhørende kortbilag, der regulerer rammerne for lokalplanlægning inden for området.

Offentlig fremlæggelse

Forslaget til kommuneplantillæg, som Byrådet vedtog den 29. januar 2019, har været fremlagt offentligt i otte uger fra den 31. januar 2019 til den 28. marts 2019.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse og Erhvervsstyrelsen fremsatte indsigelse (veto) mod henholdsvis lokalplan og kommuneplantillæg. På baggrund af en analyse, der viste, at etablering af vindmøller i området ikke vil kræve afværgeforanstaltninger i forhold til Forsvarets radarer i Karup, er indsigelserne blevet ophævet.

Høringssvarene fra beboere nær vindmølleområdet i såvel Herning som Holstebro kommuner spænder over flere emner såsom støj, skyggekast, visuel påvirkning af omgivelserne, herunder den kumulative påvirkning ift. motorvejen og eksisterende vindmøller, både hvad angår støj og visuel påvirkning af landskabet. Ejere af minkfarme i nærområdet er bekymret for, hvorledes støj og skyggekast vil påvirke minkene og dermed deres virksomhed.

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer af kommuneplantillægget, og Byrådet har den 17. september 2019 vedtaget tillægget endeligt.

Indhold

Forord	2
---------------------	----------

Redegørelse	4
--------------------------	----------

- Indledning, s. 4
- Kommuneplanændringens omfang, s. 5
 - Kommuneplan 2017, s. 5*
 - Bekendtgørelse om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller, s. 5*
- Forhold til anden planlægning, s. 6
 - Grundvand og overfladevand, s. 6*
 - Naturinteresser, s. 7*
- Miljøvurdering, s. 7
 - Integrering af miljøhensyn, s. 7*
 - Miljørapporten og udtalelser indkommet i offentlighedsfasen, s. 8*
 - Alternativer, s. 13*
 - Overvågning, s. 14*

Retningslinjer	16
-----------------------------	-----------

- Vindmøller, s. 16

Rammer	16
---------------------	-----------

- Område 34.T.14 Vindmøller ved St. Soels, s. 16
- Bilag A, s. 18
- Miljøvurdering, s. 18
 - a) *Planens indhold mv., s. 18*
 - b) *0-alternativet, s. 18*
 - c) *Miljøforhold i områder, der kan blive væsentligt berørt, 19*
 - d) *Miljøproblemer, der har betydning efter Fuglebeskyttelsesdirektivet og Habitatdirektivet, 19*
 - e) *Miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på nationalt eller internationalt plan, 20*
 - f) *Væsentlig virkning på miljøet, 20*
 - g) *Planlagte foranstaltninger, 31*
 - h) *Begrundelse for valgte alternativer, 31*
 - i) *Miljøovervågning, 31*
 - j) *Ikke-teknisk resume, 31*

Anvendte kortmaterialer (baggrundskort):

- Kort indeholder FOT-data fra Geodatastyrelsen og Danske kommuner, oktober 2018

Redegørelse

Indledning

I forbindelse med offentliggørelse af Planstrategi 2015, der har dannet baggrund for udarbejdelse af Kommuneplan 2017, modtog Holstebro Kommune et forslag til udpegnings af et nyt vindmølleområde ved St. Soels.

Det foreslåede område ligger hen over kommunegrænsen mellem Herning og Holstebro Kommuner. Området skal dermed udlægges i både Herning og Holstebro Kommuneplan, hvorfor kommunerne gennemfører planlægning i tæt koordinering.

Økonomiudvalget besluttede i maj 2017, at igangsætte planlægningen for vindmøller ved St. Soels gennem udarbejdelse af et kommuneplantillæg, hvorved planlægningen i de to kommuner kan følges ad.

Hvor der med nærværende kommuneplantillæg udlægges et område til fire vindmøller i Holstebro Kommuneplan udlægges der i forlængelse heraf et område til tre vindmøller og til et solcelleanlæg i Herning Kommuneplan.

Fire vindmøller med en højde op til 140 meter kan have en installeret effekt på mellem 8 og 20 MW. Vindmølleområdet medvirker til opnåelse af målet i Kommuneplan 2017 om, at udlægge områder til vedvarende energikilder der muliggør en elproduktion, der er 50 % større end det aktuelle elforbrug i kommunen.

Forud for udarbejdelsen af kommuneplantillæg nr. 4 er der i juni/juli 2018 indkaldt idéer og forslag fra offentligheden med henblik på planlægningsarbejdet og miljøvurdering af tillægget. I høringen indgav en nabo til vindmølleområdet bemærkninger ift. vindmølleområdets nærhed til beboelse og minkfarm. Museet anbefalede en forudgående arkæologisk undersøgelse og Viborg Stift opfordrede til visualiseringer, der viser vindmøllers indvirkning på omkringliggende kirker. Vejdirektoratet bad om belysning af funktionaliteten af faunabroen over motorvejen.

De modtagne idéer, forslag og synspunkter er i relevant omfang inddraget i planlægningen.

Kommuneplantillægget er miljøvurderet og forud herfor er der iht. miljøvurderingsloven sendt et udkast til afgrænsning af miljørapporten til berørte myndigheder. Læs mere herom i Miljørapporten, der foreligger som bilag A til dette kommuneplantillæg.

Kommuneplanændringens omfang

Kommuneplan 2017

Med tillæg nr. 4 til Kommuneplan 2017 foretages der følgende ændring af kommuneplanen:

- Der udpeges, afgrænses og fastsættes rammebestemmelser for et nyt vindmølleområde 34.T.14 ved St. Soels til indtil fire vindmøller på én lige række og en samlet årlig elproduktion på ikke under 20.000 MWh.

Bekendtgørelse om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller

Af bekendtgørelse nr. 1590 af 10. december 2014 om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller fremgår en række krav, der skal overholdes ved planlægning for vindmøller.

Nabobeboelser

Ifølge bekendtgørelsen skal vindmøller opstilles i en afstand på minimum 4 gange totalhøjden fra nærmeste beboelse, hvilket for vindmøller med en totalhøjde på 140 meter svarer til 560 meter.

I og i umiddelbar nærhed af rammeområde ligger boliger som forudsættes nedlagt før området kan tages i anvendelse til vindmøller. Nedlæggelse af boligerne vil blive stillet som et vilkår i § 25-tilladelsen for projektet (tidligere kaldet en VVM-tilladelse). Det drejer sig om boligerne på ejendommene Soelsvej 2, Soelsvej 4, Søjborgvej 1, Søjborgvej 4, Søjborgvej 6. Ved nedlæggelse af boligerne vil mindsteafstande til nabobeboelser være overholdt.

Opstillingsmønster

Bekendtgørelsen indeholder dertil krav om, at vindmøller skal opstilles i et i forhold til landskabet let opfatteligt geometrisk mønster.

Det fremgår af rammerne for lokalplanlægningen, at vindmøllerne skal placeres på én lige række. Tre vindmøller

Visualisering af syv vindmøller set fra Morrevej fra bro hen over Holstebromotorvejen (foto er fra tidspunktet, hvor motorvejen var under etablering).

Kilde: Miljøkonsensensrapport for St. Soels Energipark, Bilag 1: Visualiseringer, December 2018.

under planlægning i Herning Kommune står i forlængelse heraf. Der er udarbejdet visualiseringer af projektet St. Soels Energipark, bestående af i alt syv vindmøller. På side 5 fremgår en af visualiseringerne fra Morrevej fra broen over Holstebromotorvejen. De fire vindmøller tættest på står i Holstebro kommune. Flere visualiseringer er gengivet i miljørapporten, der indgår som bilag A til nærværende kommuneplantillæg. Vindmøller i én række er et opstillingsmønster der er let at genkende og opfatte i landskabet. Visualiseringerne understøtter, at den samlede vindmøllerække på ialt syv vindmøller vil fremstå som et enkelt og letopfatteligt anlæg.

Eksisterende vindmøller

Ved planlægning for vindmøller nærmere end 28 gange totalhøjden for eksisterende eller planlagte vindmøller skal det visuelle samspil mellem vindmøllerne vurderes, så det sikres, at det landskabelige helhedsindtryk ikke er visuelt betænkeligt.

Indenfor en afstand af 1,5-1,7 km fra den samlede række på ialt syv vindmøller under planlægning - fire vindmøller i Holstebro kommune og tre i Herning kommune - står der tre eksisterende vindmøllegrupper bestående af to-fire vindmøller med en totalhøjde på 68-77 meter. Ca. 250 meter fra den nordligste vindmølle står der en husstandsmølle (totalhøjde på 25 meter). Mod syd og øst står der yderligere to husstandsmøller i en afstand af 3,4 og 3,7 km.

Det visuelle samspil er beskrevet og vurderet i miljørapporten, der indgår som bilag A til kommuneplantillægget.

Det konkluderes at samspillet mellem nye og eksisterende vindmøller og dettes betydning for oplevelsen af landskabet vurderes som ubetænkeligt. Hertil kommer, at der for de omkringstående vindmøller generelt er tale om vindmøller af ældre datoer, som må forventes at blive nedtaget indenfor en overskuelig fremtid. Dermed vil samspillet med eksisterende vindmøller forventeligt være begrænset til en kortere årrække.

Forhold til anden planlægning

Grundvand og overfladevand

Området ligger inden for et område med drikkevandsinteresser.

Området er i Kommuneplan 2017 omfattet af det åbne land. Med kommuneplantillægget ændres anvendelsen for området til vindmølleplanlægning. Vindmøller betegnes ikke som grundvandstruende anlæg, og den ændrede anvendelse vurderes ikke at være af mere grundvandstruende karakter end tidligere anvendelse.

Naturinteresser

Holstebro Kommune har foretaget en vurdering af, om planforslaget kan påvirke Natura 2000-områder samt beskyttede arter på habitatdirektivets bilag IV.

Internationale beskyttelsesinteresser

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at etablering af vindmøller inden for området ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt.

Det nærmest liggende Natura 2000-område er EU-habitatområde H249 "Ovstrup Hede med Røjen Bæk". Afstanden hertil er omkring 10 kilometer. En negativ påvirkning kan derfor udelukkes, hvorfor der ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af planlægningens virkninger på Natura 2000-områder.

Der er redegjort herfor i bilag A - Miljørapport, punkt f.

Bilag IV-arter

Vindmølleområdet er primært intensivt dyrket landbrugsland, uden egnede levesteder for andre bilag IV-arter end flagermus.

Etablering og drift af vindmøllerne vurderes ikke at medføre negative påvirkninger af flagermus eller bilag IV-arter i øvrigt.

Der er redegjort herfor i bilag A - Miljørapport, punkt f.

Miljøvurdering

Tillæg nr. 4 til Kommuneplan 2017 er miljøvurderet i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM) (lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018).

Nedenfor fremgår en sammenfattende redegørelse på baggrund af høringen af tillæg nr. 4 til Kommuneplan 2017 til og lokalplan nr. 1139 med tilhørende miljøvurdering.

Miljøvurderingen fremgår af kommuneplantillæggets bilag A.

Integrering af miljøhensyn

Kommuneplantillægget og lokalplanen muliggør opstilling af anlæg til vindbaseret el-fremstilling, hvis berettigelse er de gevinster der opnås ved, at udfase fossile brændsler til energifremstilling.

Området, der udlægges til vindmøller med kommuneplantillægget, udgøres fortrinsvis af dyrkede landbrugsarealer, der ligger adskilt af levende hegn. Områdets nærmeste omgivelser udgøres ligeledes af dyrkede marker og fritlig-

gende beboelser. Vest og nordvest for området ligger to minkfarme og mod øst ligger Holstebromotorvejen.

Motorvejens beliggenhed har dannet et væsentligt udgangspunkt for vindmølleområdets placering. Motorvejen tilfører området et teknisk præg og bidrager med støj i området. Afstande til nabobeboelser, Holstebromotorvejen og områder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, samt optimal udnyttelse af vindressourcen har været afgørende for de fire vindmøllers endelige placering.

Vindmøllernes placering i én lige række bidrager til, at vindmøllerne fremtræder som enkelt og let opfattelig teknisk anlæg i landskabet.

Miljørapporten og udtalelser indkommet i offentlighedsfasen

Indsigelser og ændringsforslag mv. indkommet i offentlighedsperioden, er refereret og kommenteret i "Resumemat" af 15. juli 2019, der indgik i den politiske behandling vedr. endelig vedtagelse af kommuneplantillægget og lokalplanen.

I forbindelse med offentlighedsperioden har Holstebro Kommune modtaget indsigelser, ændringsforslag og bemærkninger fra to borgere bosiddende i Holstebro Kommune, fra Tvis Borgerforeninger og fem myndigheder, herunder indsigelser i form af veto fra Erhvervsstyrelsen og Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, og orientering fra Vejdirektoratet om, at Vejdirektoratet har fremsat indsigelse (veto) mod Herning Kommunes planforslag. Indsigelser fra borger i Herning Kommune ses også at angå planlægningen, herunder kommuneplantillægget og lokalplanen inden for Holstebro kommunes område.

I miljørapporten er der redegjort for en række af påvirkninger af landskab og miljø, herunder bl.a. påvirkning af nabobeboelser med støj, skyggekast og udsyn til vindmøllerne.

Udtalelser indkommet i offentlighedsfasen er koncentreret om følgende emner:

- Påvirkning af nabobeboelser, særligt med hensyn til støj, skyggekast, visuel påvirkning af omgivelserne, herunder den kumulative påvirkning ift. motorvejen og eksisterende vindmøller, både hvad angår støj og visuel påvirkning af landskabet.
- Påvirkning af minkfarme med støj og skyggekast.
- Påvirkning af Forsvarets radarer på Flyvestation Karup.
- Påvirkning af faunapassagen over Holstebromotorvejen.

Påvirkning af nabobeboelser

Støj, herunder støj fra eksisterende vindmøller

Der er udarbejdet støjberegninger for projektet St. Soels Energipark (Miljøkonsekvensrapport for St. Soels Energipark, December 2018). I beregningerne indgår syv nye vindmøller og de for eksisterende vindmøller i nærområdet.

Støjberegningerne har sandsynliggjort, at der inden for området omfattet af planerne kan opstilles vindmøller med en acceptabel støjpåvirkning af omgivelserne, samt overholdelse af støjkrav i bekendtgørelse om støj fra vindmøller.

Naboer udtrykker i de modtagne høringssvar bekymring for støjpåvirkningen, og hvorledes støjkrav vil blive sikret overholdt. To naboer henviser til en støjmåling fra 2012/2013, der vedrører eksisterende vindmøller ved Blindkilde. Sidstnævnte har foranlediget udarbejdelse af nye støjberegninger.

De fire vindmøller ved Blindkilde er opstillet i 1997 (3 stk. Vestas V44-600) og i 1999 (1 stk. Bonus 600 MK IV), og er omfattet af en ældre bekendtgørelse om støj fra vindmøller, hvor kravene til dokumentation af støjforhold var anderledes end for nye vindmøller. Mangler i støjmålingen og dokumentationen heraf medfører, at støjmålingen ikke kan bruges til støjberegningen af den samlede støj ved opstilling af vindmøller ved St. Soels. Man kan i stedet anvende kildestøjdata fra "Støjkatalog over ældre vindmøller i Danmark, Juni 2014" (udarbejdet af Grontmij, det nuværende Sweco). Vindmølleopstiller har benyttet disse i en fornyet beregning af den samlede støj fra vindmøllerne, herunder fra vindmøllerne ved Blindkilde.

Resultatet af denne beregning viser en lille støjoverskridelse på 0,3 dB ved ejendommen Horslundvej 3, 7550 Sørvad. Nedtages Bonus vindmøllen (Bonus 600 MK IV) ved Blindkilde viser beregningerne, at støjkravene kan overholdes. Bygherre for projektet St. Soels Energipark har indgået aftale om overtagelse af vindmøllen således, at vindmøllen kan nedtages ved realisering af projektet.

Holstebro Kommune vil sikre overholdelse af støjkravene ved, at der i en § 25-tilladelsen til projektet stilles vilkår om, at Bonus vindmøllen ved Blindkilde skal tages ned som forudsætning for, at projektet kan realiseres. Endvidere vil der stilles krav om, at der skal udføres støjmålinger, med dokumentation for om støjgrænserne er overholdt, når vindmøllerne er sat i drift.

Herved vil støjkrav i bekendtgørelse om støj fra vindmøller være overholdt, og det vurderes i forlængelse heraf, at støjpåvirkningen fra vindmøllerne vil ligge på et acceptabelt niveau.

Visuel påvirkning

Der er udarbejdet visualiseringer for projektet St. Soels Energipark (Miljøkonsekvensrapport for St. Soels Energipark, Bilag I: Visualiseringer. December 2018) af syv 140 meter høje vindmøller på én lige række, hvoraf de fire omfattes af lokalplan nr. 1139 og kommuneplantillæg nr. 4. Visualiseringerne illustrerer påvirkningen af landskabet og samspillet med eksisterende vindmøller.

Naboer skriver i deres høringsvar, at vindmøllerne vil medføre visuelle forstyrrelser og at området ikke kan bære flere vindmøller.

I miljørapporten er det på baggrund af visualiseringerne vurderet, at vindmølle anlægget trods sin markante størrelse kan rummes i det dyrkningsprægede landskab, der er præget af flere tekniske anlæg. Vindmøllerne vil blive opstillet i én række, hvilket er et opstillingsmønster, der er let at genkende og opfatte i landskabet. Endvidere er det vurderet, at samspillet mellem nye og eksisterende vindmøller, og dets betydning for oplevelsen af landskabet, anses for ubetænkeligt. Hertil kommer, at der for de omkringstående vindmøller generelt er tale om vindmøller af ældre datoer, som må forventes at blive nedtaget inden for en overskuelig fremtid.

Nedtagning af Bonus vindmøllen, som er nr. 2 i rækken fra syd, efterlader et hul i rækken af de i alt fire møller ved Blindkilde, hvilket potentielt kan have en landskabelig påvirkning. De fire vindmøller er af ældre dato (opstillet i 1997, 1999) og må forventes nedtaget indenfor en overskuelig fremtid. Bonus vindmøllen vil således være den første i rækken af de fire vindmøller der tages ned.

For at belyse de landskabelige konsekvenser herved er der udarbejdet nye visualiseringer fra de standpunkter, der anses for at være repræsentative for samspillet mellem vindmøllerne ved Blindkilde og de nye vindmøller ved St. Soels.

Holstebro Kommune vurderer, at vindmøllerne ved Blindkilde stadig opfattes som et let opfatteligt geometrisk mønster, og nedtagning af en vindmølle vurderes ikke at have væsentlig betydning for den samlede oplevelse af nye vindmøller ved St. Soels. Da vindmøllerne ved Blindkilde samtidig forventes nedtaget inden for en overskuelig fremtid, vurderes samspillet med den eksisterende vindmøllegruppe ved Blindkilde at være begrænset til en kortere årrække.

Skyggekast, lys og refleksioner

Der er udarbejdet skyggekastberegninger for projektet St. Soels Energipark (Miljøkonsekvensrapport for St. Soels Energipark, December 2018), der viser at vindmøller i området omfattet af planerne vil medføre skyggekast ved flere nabobeboelser.

Naboer udtrykker i de modtagne høringssvar bekymring for gener fra skyggekast og refleksioner.

Erhvervsstyrelsen anbefaler, at vindmøller ikke påfører nabobeboelser mere end 10 timers såkaldt 'reel skyggetid' årligt.

Holstebro Kommune vil indføre vilkår i en § 25-tilladelsen til om, at der installeres skyggestop i vindmøllerne således, at ingen nabobolig kan få over 10 timers reel inden- eller udendørs skyggekast om året. Det er i miljørapporten vurderet, at skyggekast dermed vil ligge på et niveau, der ikke vil medføre væsentlige gener.

Der forventes ingen gener i form af glimt eller refleksioner fra vindmøllerne, idet lokalplanens bestemmelser omfatter krav om, at vindmøllevingerne maksimalt på have et glanstal på 30, ligesom vindmøllerne ikke må belyses eller indeholde lyskilder der belyser omgivelserne.

Gennem krav om installering af skyggestop og et maksimalt glanstal på 30 er det Holstebro Kommunes vurdering, at skyggekast vil ligge på niveau, der ikke vil medføre væsentlige gener, og at omgivelserne, ved krav om et maksimalt glanstal på 30, ikke vil opleve generende refleksioner.

Sundhed på baggrund af ovenstående emner

Enkelte naboer udtrykker bekymring for at gener fra vindmøllene kan medføre negative konsekvenser for helbredet.

I miljørapporten er det beskrevet at der ikke er indikationer på at støj i det niveau der er fastsat i lovgivningens er af sundhedsmæssig betydning. Ligeledes er det beskrevet at skyggekast under 10 timer vurderes at medføre minimale gener i hverdagen. Samlet set vurderes planforslagene ikke at medføre gener der har betydning for de omkringboendes sundheden og helbred. Der er ikke i høringssvarene modtaget oplysninger der giver anledning til en anden vurdering end beskrevet i miljørapporten.

Minkfarme

Ejere af minkfarme i området udtrykker i de modtagne høringssvar bekymring for, om støj og skyggekast vil påvirke minkene negativt og dermed deres produktion og virksomhed.

I miljørapporten er det beskrevet, at der ikke findes noget videnskabeligt grundlag, der påviser en sammenhæng mellem vindmøller og ringere velfærd hos mink, og at der ikke synes at være grund til at antage, at en eventuel effekt af vindmøllestøj vil have betydning for minkvelfærden og -produktionen.

Det samme vurderes at gøre sig gældende i forhold til en eventuel påvirkning af mink ved skyggekast.

Der foreligger ikke lovgivning for, hvor vindmøller må etableres ift. minkfarme, herunder ingen lovmæssige eller vejledende grænseværdier for støj og skyggekast.

Støj under anlægsfasen kan potentielt være en udfordring, da mink er særligt følsomme, når de har hvalpe. Når først vindmøllerne er igangsat vil støjen herfra være kontinuerlig, og der vil ikke opstå pludselig støj, som evt. kan påvirke minkene negativt.

Holstebro Kommune vil forhindre en potentiel negativ påvirkning når minkene har hvalpe ved, at der i § 25-tilladelsen til projektet St. Soels Energipark indføres vilkår om at vindmøllerne ikke må etableres og nedtages i perioden fra d. 1. marts til den 1. juni.

Radar på Flyvestation Karup

Forsvarets Ejendomsstyrelse og Erhvervsstyrelsen har i høringen fremsat indsigelser mod henholdsvis lokalplanen og kommuneplantillægget, med baggrund i vurdering af, at vindmøllernes højde kan begrænse anvendelsen af Forsvarets TPS varslingsradar samt TMA-radar på Flyvestation Karup.

Ansøger for projektet St. Soels Energipark har foranlediget en analyse, udarbejdet af SEAAIR, af projektets konsekvenser for radardækning.

På baggrund af analysen konkluderer Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, at etablering af vindmøller i området ikke vil kræve afværgeforanstaltninger i forhold til Forsvarets radarer i Karup, hvorfor indsigelsen mod lokalplanen frafaldes uden yderligere bemærkninger til planlægningen og projektet. Erhvervsstyrelsen har på baggrund af ovenstående frafaldet indsigelsen mod kommuneplantillægget.

Opstilling af vindmøller i området omfattet af kommuneplantillægget og lokalplanen vil dermed ikke medføre en negativ påvirkningen af radaren på Flyvestation Karup.

Faunabro over Holstebromotorvejen

Området omfattet af kommuneplantillægget og lokalplanen ligger nord for faunapassagen over Holstebromotorvejen. Afstanden mellem faunapassagen og nærmeste vindmølles placering vil være ca. 550 meter.

I miljørapporten vurderes det, at afstanden mellem vindmøllerne og faunapassagen vil være så stor, at vindmøllerne, herunder støjen og lyset, ikke vil have indflydelse på faunapassagens funktionalitet.

Vejdirektoratet har i høringen orienteret Holstebro Kommune om, at vindmøller i området omfattet af Herning Kommunes planforslag vurderes at kunne medføre en forringelse af faunapassagens funktionalitet, hvorfor Vejdirektoratet har fremsat indsigelse mod disse, men ikke Holstebro Kommunes planforslag.

Indsigelsen er sidenhen frafaldet på baggrund af en udtalelse fra Miljøstyrelsen, hvoraf fremgår at kronvildtet med de nuværende bestandsniveauer ikke anses som særligt beskyttede, og at vindmøller generelt ikke ses at påvirke kronvildt i væsentligt omfang.

Miljøforhold i øvrigt

I miljørapporten er øvrige forhold såsom kulturarv, flora og fauna, jordbund og grundvand, materielle goder vurderet og beskrevet. Der er ikke fundet at være forhold vedrørende disse emner, der vil medføre væsentlig påvirkning på miljøet.

Der er ikke indkommet bemærkninger i offentlighedsfasen til disse emner, ud over at Viborg Stiftsøvrighed har orienteret om, at Stiftet ikke har bemærkninger til planforslagene i den foreliggende form.

Samlet vurdering

Indsigelser og ændringsforslag, indkommet i forbindelse med offentliggørelsen af planforslagene og miljørapporten er resumeret og kommenteret i "Resumenotat" af 15. juli 2019.

Indsigelser og ændringsforslag har, som beskrevet ovenfor, medført, at der i en § 25-tilladelsen til projektet indføres vilkår om, at Bonus vindmøllen ved Blindkilde skal tages ned som forudsætning for, at projektet kan realiseres. Der er ikke i peget på forhold, der giver anledning til ændringer af kommuneplantillægget og lokalplanen.

Med baggrund af ovenstående vurderes det, at miljørapporten danner en fyldestgørende belysning af kommuneplantillæggets og lokalplanens sandsynlige miljøpåvirkninger.

Teknik og Miljø finder, at miljørapporten og de supplerende oplysninger og vurderinger i tilstrækkelig grad dokumenterer, at der med baggrund i kommuneplantillæg nr. 4 og lokalplan nr. 1139 kan etableres vindmøller uden uacceptable miljøpåvirkninger.

Alternativer

Planerne muliggør etablering af vindmøller med en totalhøjde på 130 til 140 meter, og forholdet mellem navhøjde

og rotordiameter skal ligge inden for intervallet 1:1,33 og 1:1,64. Vindmøllerne skal opstilles på én lige linje, der flugter motorvejens forløb.

Ud fra et planlægningsmæssigt synspunkt anses det for hensigtsmæssigt at vindmøller opstilles tæt på overordnede veje, herunder motorveje, da nærområderne hertil i forvejen er påvirket støj- og visuelt. Vindmøllernes højde, rotordiameter, antal og placering vurderes at være tilpasset området, og der er ikke fundet behov for at belyse alternativer hertil.

0-alternativet bidrager ikke til Kommuneplan 2017 målsætning om, at udlægge områder til vedvarende energikilder der muliggør en elproduktion, der er 50 % større end det aktuelle elforbrug i kommunen, og ses derfor ikke som et reelt alternativ.

Offentliggørelsen af planforslagene og miljørapporten og de modtagne indsigelser har ikke givet anledning til at overveje andre alternativer.

Overvågning

Der er ikke fundet anledning til at fastlægge et særligt overvågningsprogram i tilknytning til kommuneplantillæget eller lokalplanen, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Holstebro Kommune fører miljøtilsyn med de vindmøller der vil blive opstillet iht. lokalplanens bestemmelser, og skal sikre, at krav i bl.a. en § 25-tilladelse overholdes.

Retningslinjer

Vindmøller

Kommuneplanens hidtil udpegede vindmølleområder suppleres med følgende nye vindmølleområde, der er afgrænset med sort streg (Kommuneplanramme) på kortet på modstående side:

- Område 34.T.14 ved St. Soels

Rammer

Område 34.T.14 (Vindmøller ved St. Soels)

Området afgrænses som vist på kortet på modstående side.

Rammerne for indholdet af lokalplaner, der omfatter arealer i område 34.T.14, fastsættes til følgende:

Område: Åbent land

Anvendelse generelt: Teknisk formål

Bebyggelsens / anlæggets karakter: Vindmølle anlæg

Bygningshøjde: 140 meter.

Anvendelse: Vindmøller

Bebyggelsens / anlæggets karakter: Indtil fire nye vindmøller med en totalhøjde imellem 130 og 140 meter. Placering på én lige linje.

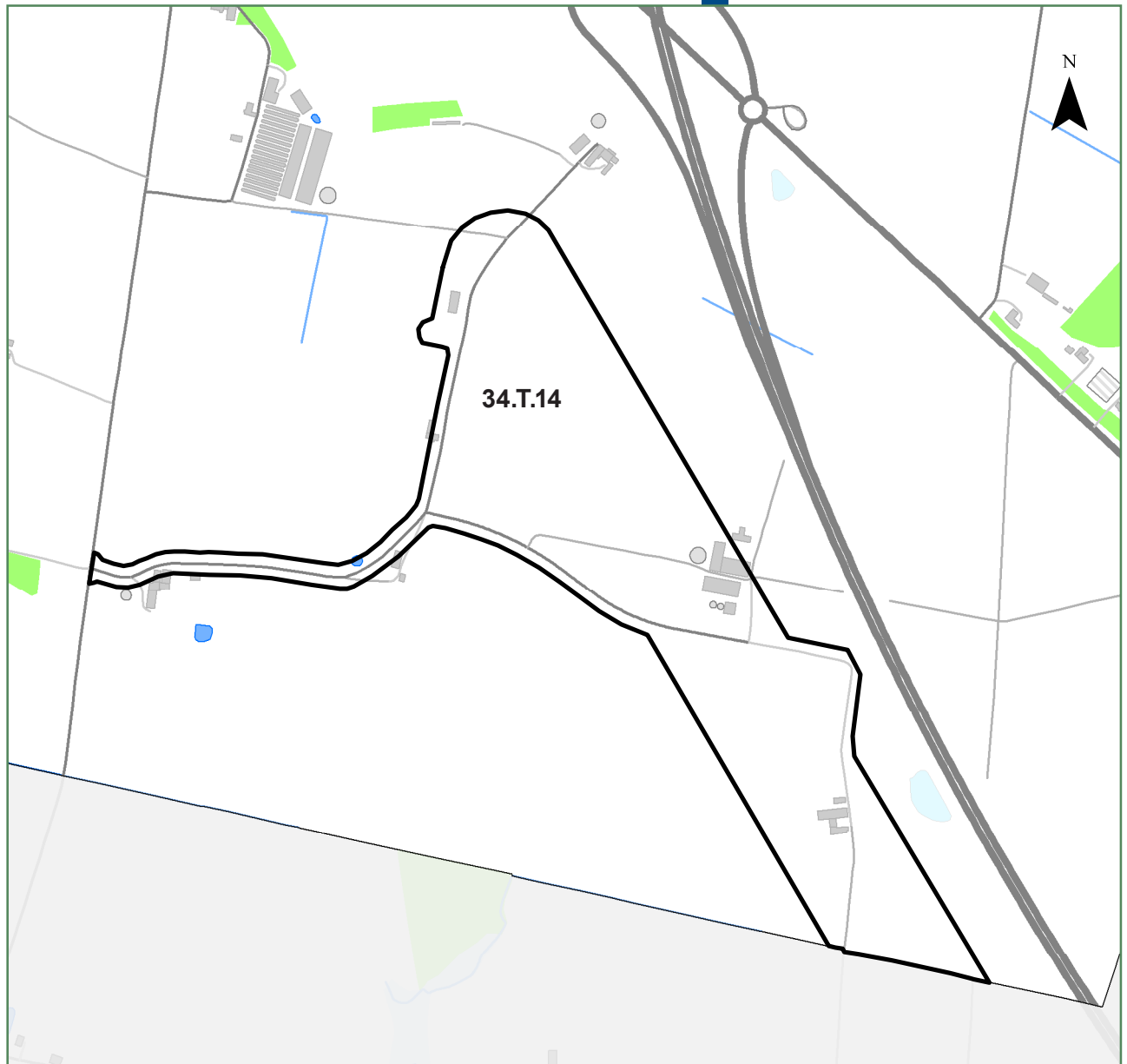
Zoneforhold: Landzone

Lokalplan/byplanvedtægt: Lokalplan nr. 1139¹⁾

1) Denne oplysning rettes i takt med lokalplanlægning inden for rammeområdet. Aktuelt foreligger nævnte lokalplan nr. 1139.

Rammeområdets afgrænsning

Målforhold 1:10.000

0 125 250 500 Meters

Signaturforklaring

 Kommuneplanramme

Bilag A

Miljøvurdering

Ifølge lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018) skal kommuneplantillæg nr. 4 miljøvurderes.

Holstebro Kommune har som foreskrevet i loven sendt et udkast til afgrænsning af miljørapporten til berørte myndigheder, som er vurderet at omfatte Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Vejdirektoratet, Holstebro Museum, Kirkeministeriet, Viborg Stift og Holstebro Kommune, Natur og Miljø.

Holstebro Museum henviser til museets tidligere udtalelse om, at der anbefales udført forudgående undersøgelser før anlæggene etableres. Vejdirektoratet sender en vurdering af en forventet mindsket brug af faunabroen over motorvejen. Viborg Stift opfordrer til, med henvisning til en tidligere udtalelse, at der udarbejdes visualiseringer og vurderinger af vindmøllernes visuelle påvirkning af omkringliggende kirker.

Efter lovens § 12, stk. 1, skal miljørapporten indeholde de oplysninger, der er nævnt i lovens bilag 4. Af lovens § 12, stk. 2 fremgår videre, at Miljørapporten skal indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyntagen til den aktuelle viden og gængse vurderingsmetoder og til, hvor detaljeret planen eller programmet er, hvad planen eller programmet indeholder, på hvilket trin i et beslutningsforløb planen eller programmet befinder sig, og hvorvidt bestemte forhold vurderes bedre på et andet trin i det pågældende forløb.

Emner i lovens bilag 4:

a) Planens indhold mv.

Med tillæg nr. 4 til Kommuneplan 2017 udpeges, afgrænses og fastsættes rammebestemmelser for et nyt vindmølleområde 34.T.14 ved St. Soels til indtil fire vindmøller på én lige række.

b) 0-alternativet

Vindmølleområdet udgøres af dyrkede marker, bebyggelse på ejendommene Soelsvej 2 og 4 og eksisterende veje. Omkring området ligger fritliggende beboelser og to minkfarme. Mod øst ligger Holstebromotorvejen.

Gennemføres planlægningen ikke vil området fortsat kunne anvendes til jordbrugsformål. De boliger, der forudsættes nedlagt for at projektet kan etableres, vil blive bibeholdt som beboelser. Tre af disse boliger ligger under

200 meter fra Holstebromotorvejen og vil fortsat være påvirket af støj herfra. Øvrige beboelser vil ikke opleve de visuelle og støjmæssige ændringer, som vindmøllerne vil medføre, og vil fortsat ligge som fritliggende beboelser i et jordbrugsområde med motorvejen som det største tekniske anlæg.

Bidrag med el-produktion fra en fossilfri energikilde vil udeblive, og den tilsigtede reduktion af drivhusgasser og luftforurenende stoffer vil udeblive.

c) Miljøforhold i områder, der kan blive væsentligt berørt

Miljøforhold i vindmølleområdet og de nærmeste omgivelser, relaterer sig til områdets benyttelse som dyrket jordbrugsområde med spredt bebyggelse. Motorvejen, ligger øst for området og tilfører området et teknisk præg, både visuelt og ift. støj. De relativt få beskyttede naturtyper i området ligger spredt og er forholdsvis små. De nærmeste bysamfund ligger ca. 3 km fra området. Området er ikke udpeget som bevaringsværdigt landskab i kommuneplanen.

Miljøforhold der bliver væsentligt berørt ved etablering af vindmøller i området vurderes at være de omkringboende og landskabet.

d) Miljøproblemer, der har betydning efter Fuglebeskyttelsesdirektivet og Habitatdirektivet

Internationale naturbeskyttelsesområder

I forbindelse med planlægning, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et Natura 2000-områdes forvaltning, men som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der indgå en vurdering af forslagens virkninger på omkringliggende Natura 2000-områder.

Vindmøller kan potentielt have indvirkning på internationale naturbeskyttelsesområder, der ligger udenfor vindmølleområdet.

Se redegørelse for omkringliggende Natura 2000-områder og eventuel påvirkning heraf under punkt f.

Habitatdirektivets bilag IV

EU-Habitatdirektivets artsbeskyttelse omfatter en generel beskyttelse af blandt andet yngle- og rasteområder for en række arter opført på direktivets bilag IV. Artsbeskyttelsen er ikke begrænset til bestemte områder, men gældende overalt, hvor de pågældende arter lever naturligt. Artsbeskyttelsen indebærer, at planer og projekter ikke må føre til ødelæggelse eller beskadigelse af bilag IV-arters yngle- og rasteområder og herved have negative effekter på den økologiske funktionalitet af området.

Se redegørelse for arter omfattet af direktivets bilag IV og eventuel påvirkning heraf under punkt f.

e) Miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på nationalt eller internationalt plan

EU har opsat en række klimamål, der skal være opfyldt i 2020 som led i den såkaldte 20/20/20-plan. Planen opsætter individuelle krav til EU's medlemslande med hensyn til reduktion af drivhusgasser, anvendelse af vedvarende energi og øget energieffektivitet.

Regeringen indgik i 2018 en energiaftale med alle Folketingets partier. Målet er at danskernes elforbrug i 2030 skal være dækket af vedvarende energi og at vedvarende energi skal dække 50 % af det samlede energiforbrug. Aftalen sikrer, at Danmark lever op til sine forpligtigelser i forhold til FN's verdensmål.

EU's naturbeskyttelsesdirektiver, fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet, pålægger EU's medlemslande at bevare en række arter og naturtyper, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Det skal ske ved at udpege særlige områder, hvor disse arter og naturtyper er beskyttede. Inden for de udpegede områder, Natura 2000-områderne, gælder regler for beskyttelse af arter og naturtyper.

Danmark har med Landskabskonventionen indgået internationale aftaler om landskabsbeskyttelsen, hvorefter også kommunerne i deres udpegning og planlægning skal fremme beskyttelse, forvaltning og planlægning af landskaber.

f) Væsentlig virkning på miljøet

Visuel påvirkning

Landskabelig påvirkning

For projektet St. Soels Energipark er der udarbejdet visualiseringer af syv 140 meter høje vindmøller, hvoraf de fire planlægges opstillet i Holstebro kommune.

Visualiseringerne illustrerer den samlede påvirkning af landskabet. Enkelte af visualiseringerne er indsat i reduceret størrelse på side 22 og 23. For at se alle visualiseringerne, og i fuld størrelse, henvises til Miljøkonsekvensrapport for St. Soels Energipark, Bilag I: Visualiseringer, December 2018.

Vindmølleområdet og landskabet omkring fremstår som et åbent dyrket jordbrugsområde med spredte bevoksninger og læhegn. Terrænet er lettere kuperet. Mod øst ligger Holstebromotorvejen.

Vindmølleområde ligger uden for landskaber, der i kommuneplanerne for Herning og Holstebro Kommuner er

udpeget som særligt værdifuldt landskabsområde/bevaringsværdige landskaber. Nærmeste udpegede landskab ligger ca. 1 km mod vest.

De ialt syv vindmøller under planlægning fremgår af visualiseringerne som et nyt stort teknisk anlæg i landskabet. Helt lokalt vil vindmøllerne nogen steder fremtræde markante, og andre steder dominerende. Det vil være tilfældet for nogle af de nærmeste naboer. På større afstande vil vindmøllerne i højere grad indpasse sig i størrelse med landskabets øvrige elementer. Der hvor vindmøllerne fremstår mest synlige fremstår de i sammenhæng med de intensivt dyrkede marker. Vindmøllerne ses ikke have en væsentlig negativ påvirkning på de udpegede særligt værdifulde landskabsområder/bevaringsværdige landskaber, der ligger på større afstand af vindmølleområdet. Fra de nærmeste byer, Tvis og Aulum, er der begrænset udsyn i retning mod vindmølleområdet og den visuelle påvirkning af byerne anses for at være begrænset.

Samlet set vurderes det at vindmølle anlægget trods sine markante størrelse kan rummes i det dyrkningsprægede landskab, der er præget af flere tekniske anlæg.

Opstillingsmønster

Vindmøller i én række er generelt et opstillingsmønster der er let at genkende og opfatte i landskabet. Visualiseringerne understøtter dette, og det vurderes at den samlede vindmøllerække bestående af i alt syv vindmøller, vil fremstå i et i forhold til landskabet let opfatteligt opstillingsmønster.

Visuelt samspil med eksisterende vindmøller

Ved planlægning for vindmøller nærmere end 28 gange totalhøjden for eksisterende eller planlagte vindmøller skal det visuelle samspil mellem vindmøllerne vurderes, så det sikres, at det landskabelige helhedsindtryk ikke er visuelt betænkeligt.

Der er flere eksisterende vindmøllegrupper inden for en afstand af 3920 meter (svarende til 28 gange totalhøjde på 140 meter). Se kortet på side 24. 1,5-1,7 km fra den samlede række på ialt syv vindmøller under planlægning - fire vindmøller i Holstebro kommune og tre i Herning kommune - står der tre eksisterende vindmøllegrupper bestående af to-fire vindmøller med en totalhøjde på 68-77 meter. Ca. 250 meter fra den nordligste vindmølle står der en husstandsmølle (totalhøjde på 25 meter). Mod syd og øst står der yderligere to husstandsmøller i en afstand af 3,4 og 3,7 km.

Visualiseringer af projektet St. Soels Energipark, illustrere det visuelle samspil mellem nye vindmøller ved St. Soels og de eksisterende vindmøller.

Nye vindmøller ved St. Soels vil øge indtrykket af vindmøl-

Visualiseringer fra bro på Morrevej over Holstebromotorvejen (nr. 1). Øverst er vist vindmøller med en rotor på 126 meter (rotor er 64 % større end tårnet) og nederst er vist en vindmølle med en rotor på 112 meter (rotor er 33 % større end tårnet).

Visualiseringer fra Vindingvej i Herning Kommune (nr. 13). Øverst er vist en vindmølle med en rotor på 126 meter (rotor er 64 % større end tårnet) og nederst er vist en vindmølle med en rotor på 112 meter (rotor er 33 % større end tårnet).

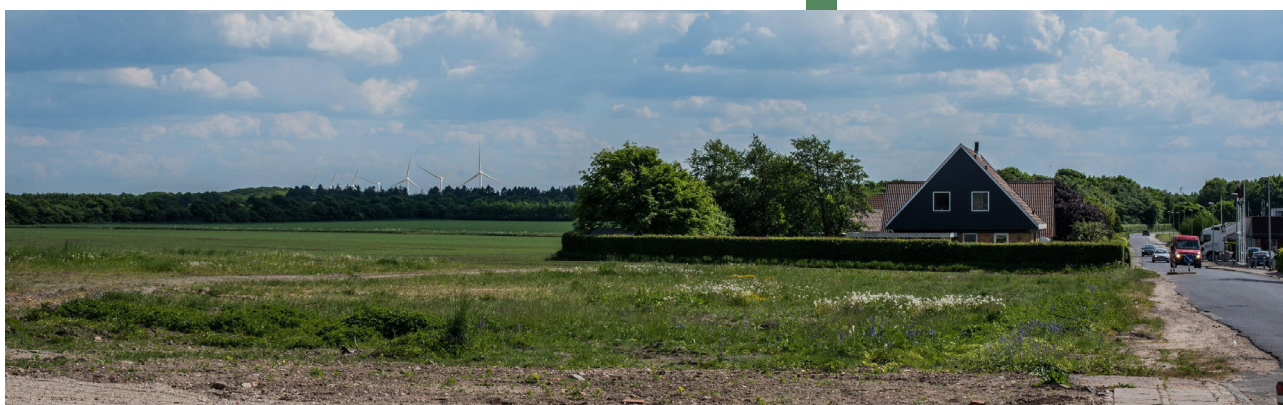
Visualisering af vindmøller med en rotor på 126 meter set fra Rute 467 syd for Aulum (nr. 10). Rækken på syv nye vindmøller ses til højre for den eksisterende møllegruppe ved Vindingvej

Visualisering af de seks nordligste vindmøller med en rotor på 126 meter set fra området øst for motorvejen (nr. 6). I baggrunden ses tre af fire eksisterende vindmøller Blindkildevej.

Visualisering af vindmøller med en rotor på 126 meter set fra Hovedvej A18 nord for vindmølleområdet (nr. 19).

Visualisering af vindmøller med en rotor på 126 meter set fra den centrale del af Tvis, hvor et hul i husrækken giver udsigt mod vindmølleområdet (nr. 20).

Kilde: Miljøkonsensensrapport for St. Soels Energipark, Bilag 1: Visualiseringer, December 2018.

Eksisterende vindmøllegrupper og enkeltstående husstandsmøller indenfor en afstand af 3,9 km fra syv nye vindmøller ved St. Soels.

Kilde: Miljøkonsensensrapport for St. Soels Energipark, December 2018.

ler i landskabet. Fra de fleste punkter i landskabet fremstår de enkelte vindmøllegrupper som klart adskilte og lette at erkende ift. hinanden, enten på grund af afstanden mellem vindmøllegrupperne eller som følge af størrelsesforskel. Se f.eks. visualisering nr. 6. I få tilfælde kan der være et visuelt uklart samspil mellem de nye og eksisterende møller, som f.eks. på visualisering nr. 10 hvor to eksisterende vindmøller fremstår som værende af samme størrelse som rækken af de syv nye, og de opleves herfra som stående tæt på hinanden. Set fra højtliggende udsigtpunkter (Tihøje og Trehøje), vil vindmøllerne på trods af store afstande bidrage til indtrykket af tekniske anlæg i landskabet.

Samlet set vurderes samspillet mellem nye og eksisterende vindmøller og dets betydning for oplevelsen af landskabet som ubetænkeligt. Hertil kommer, at der for de omkringstående vindmøller generelt er tale om vindmøller af ældre datoer, som må forventes at blive nedtaget inden for en overskuelig fremtid.

Nabobeboelser

For nabobeboelser til vindmølleområdet vil opstilling af vindmøller, udover de visuelle ændringer i landskabet omkring boligerne, medføre påvirkninger af støj og skyggekast.

Støj

Der er udarbejdet støjberegninger for projektet St. Soels Energipark, der har foranlediget planlægningen. Realistiske bud på vindmølletyper - en Vestas V126 og en Vestas V 112 - danner udgangspunkt for beregningerne.

Støjberegningerne for de to vindmølletyper viser, at støjkrav i bekendtgørelse om støj fra vindmøller kan overholdes ved opstilling af begge vindmølletyper. I beregningerne indgår støjpåvirkningen fra eksisterende vindmøller og de syv vindmøller under planlægning i Herning og Holstebro Kommuner. Beregningerne bygger på forudsætningen om, at eksisterende boliger inden for en afstand af fire gange møllehøjden nedlægges. Beregningerne viser at der ikke vil være øgede kumulative støjpåvirkninger fra nye og eksisterende vindmøller, som rækker ud over det tilladte niveau. Støjen fra vindmøllerne vil ved de mest støjbelastede boliger og i de mest støjbelastede perioder ligge på et niveau der kan sammenlignes med sagte tale/hvisken.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at vindmøllestøj ved nabobeboelser vil ligge inden for det acceptable.

Minkfarme

Nordvest og vest for vindmølleområdet ligger to minkfarme. Afstanden mellem den nærmest beliggende minkfarm og nærmeste vindmølle er ca. 300 meter.

Der foreligger ikke videnskabelige undersøgelser der påviser en sammenhæng mellem støj fra vindmøller og ringere velfærd hos mink. I forhold til karakteren af vindmøllestøj som en konstant, vant støjkilde, er der ikke grund til at antage, at dette skulle have videre negativ betydning for minks trivsel, der primært er følsomme overfor pludselig kraftig og uvant støj. Set i forhold til, at der i dag er mange eksempler rundt i landet på minkfarme, der ligger i nærheden af vindmøller uden at dette har medført særlige komplikationer, synes der ikke at være grund til at antage, at en eventuel effekt af vindmøllestøj vil have betydning for minkvelfærden og -produktionen.

Skyggekast

Der findes ingen lovgivningsmæssige krav til regulering af skyggekast fra vindmøller, men Erhvervsstyrelsen anbefaler, at vindmøller ikke påfører nabobeboelser mere end 10 timers såkaldt 'reel skyggetid' årligt.

Lige som beregninger for støj beskrevet ovenfor har en Vestas V126 og en Vestas V112 dannet udgangspunkt for skyggekastberegninger for projektet St. Soels Energipark. Beregningerne viser, at flere boliger kan blive påvirket med skyggekast over 10 timer årligt.

I en §25-tilladelse (tidligere kaldet en VVM-tilladelse) for et konkret vindmølleprojekt kan der stilles krav om, at der installeres et softwareprogram i vindmøllerne. Herved kan vindmøllen afbryde driften, når det maksimale antal på 10 skyggetimer er nået. Bebyggelse og beplantning mellem den enkelte beboelse og vindmøllerne kan endvidere medvirke til at timer med skyggekast bliver mindre end beregnet.

Skyggekast på maksimalt 10 timer om året vurderes at være et niveau, der ikke vil medføre væsentlige gener i hverdagen for de omkringboende.

Kulturarv

Kirker

Afstanden mellem områdets kirker og nærmeste vindmølle er 3,5 km i forhold til Tvis Kirke, 3,7 km i forhold til Aulum Kirke og 4,6 km i forhold til Vinding Kirke.

Kirkerne fremstår ikke som markante landskabselementer i landskabet i eller omkring vindmølleområdet. Der er ikke konstateret muligheder for indsigt til kirkerne, hvor både kirkebygninger og vindmøller er synlige på samme tid. Opstilling af vindmøller ved St. Soels vurderes derfor ikke at få nogen indflydelse på indsynet til kirkerne.

Fra de to nærmest beliggende kirker, Tvis og Aulum Kirker, er udsynet i retning mod vindmølleområdet begrænset af bymæssig bebyggelse. Vinding Kirke ligger orienteret mod landskabet mod syd, og udsynet i retning mod øst, mod vindmølleområdet, er begrænset af beplantning. Opstilling af vindmøller ved St. Soels vurderes dermed ikke at få nogen indflydelse på udsynet fra kirkerne.

Arkæologisk arv

Der ligger flere fortidsminder i form af gravhøje nord, øst og syd for vindmølleområdet. Holstebro Museum har oplyst, at der er registreret fortidsminder ved arkæologiske undersøgelser øst og nord for området, i forbindelse med etablering af motorvejen. Museet anbefaler at der udføres forudgående undersøgelser før anlæggene etableres.

Herved vil det være sikret, at etablering af vindmøller på stedet vil ske under hensyntagen til eventuel arkæologisk arv efter museets anvisninger.

Flora og fauna

Vindmølleområdet består primært af intensivt dyrkede marker adskilt af enkelte levende hegn.

Områdets dyreliv omfatter en række almindelige arter tilknyttet det dyrkede agerland, såsom rådyr, hare og ræv. Ynglefuglene i området udgøres primært af almindelige skov- og agerlandsfugle. Der er ikke observeret eller registreret truede eller beskyttede yngle- eller rastefugle inden for området.

Der er ingen udpegede økologiske forbindelser inden for projektområdet.

Natura 2000-områder

Der er ingen internationale naturbeskyttelsesområder i eller i umiddelbar nærhed til projektområdet. De nærmeste er EU-habitatområde H249 "Ovstrup Hede med Røjen Bæk" (ca. 10 km øst for projektområdet), EU-habitatområde H57 "Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø" (ca. 12 km vest for projektområdet) og EU-habitatområde H56 og Fuglebeskyttelsesområde F42 "Sønder Feldborg Plantage" (ca. 14 km øst for projektområdet).

På grund af afstanden vurderes det, at etablering af vindmøller i området ikke vil medføre påvirkning af de internationale naturbeskyttelsesområder og de arter de er udpeget for at beskytte.

Bilag IV-arter

Vindmølleområdet er primært intensivt dyrket landbrugsland, uden egnede levesteder for andre bilag IV-arter end flagermus. De eneste arter på EU-habitatdirektivets bilag IV, som er registreret i området, er seks forskellige flagermusarter. Flagermusene er registreret i forbindelse med projektet St. Soels Energipark, der danner baggrund for planlægningen.

Flagermus optrådte i meget lave antal i området, og der blev ikke registreret ynglesteder eller vigtige fourageringssteder for flagermus, hverken ved vindmølleområdet eller ved og i boligerne, der forudsættes nedlagt ved etablering af vindmølleprojektet.

Etableringen af vindmøllerne vurderes ikke at påvirke hverken flagermusenes overlevelse eller reproduktion negativt. I driftsfasen kan vindmøllerne potentielt udgøre en risiko, men det vurderes at antallet af dræbte individer på grund af kollision med vindmøllerne i drift vil være ubetydelig.

Beskyttede naturtyper

En enkelt sø, der er en beskyttet naturtype iht. Naturbeskyttelseslovens § 3, ligger indenfor del af vindmølleområdet, der afgrænser Søjborgvej som mulig adgangsvej til vindmølleområdet. Eventuel udvidelse eller forstærkning af adgangsvejen forventes at kunne ske uden at søen berøres fysisk.

Som det vil fremgå af afsnittet 'Jordbund og grundvand' vil

der blive behov for midlertidig grundvandssænkning ved etablering af vindmøllefundamenter i vindmølleområdets sydlige del. Beregninger for projektet St. Soels Energipark viser, at den sænkningstragt der vil opstå i forbindelse hermed ikke vil få en udbredelse, der vil berøre de øvrige beskyttede naturtyper i og uden for lokalplanens område. Nærmeste beskyttede natur ligger over 400 meter fra vindmølleområdet. Det oppumpede vand forventes at kunne udledes til nedsivning til omkringliggende marker uden at der vil ske afløb til omkringliggende vandløb.

På baggrund af ovenstående forventes beskyttede naturtyper hverken direkte eller indirekte berørt ved etablering af vindmøller ved St. Soels.

Faunapassage over motorvejen

Sydøst for vindmølleområdet er der anlagt en faunapassage over motorvejen. De fire nordligste vindmøller der er genstand for Holstebro Kommunes planlægning vil blive opstillet nord for faunapassagen langs med motorvejen. Afstanden mellem faunapassagen og nærmeste vindmølleplacering er ca. 550 meter.

Vindmøllerne og de tilhørende anlæg vil ikke danne en fysisk forhindring for dyrenes passage til og fra faunapassagen. Vindmøllestøjen ved faunapassagen vil i de mest støjbelastede perioder ligge på et niveau der kan sammenlignes med sagte tale/hvisken. Lyden vil være konstant uden pludselige lyde, der kan virke skræmmende for dyrelivet. Lyset på møllerne består af to faste lavintensitets flymarkeringslys på hver 10 candela, der ikke vurderes at ville skræmme dyrene. Afstanden mellem vindmøllerne og faunapassagen vurderes at være så stor, at vindmøllerne, herunder støjen og lyset, ikke vil have indflydelse på faunapassagens funktionalitet. Aktiviteter under anlægsfasen vurderes, at kunne medvirke til forstyrrelser, men i en kortvarig periode, hvorefter en evt. negativ påvirkning vil ophøre.

Jordbund og grundvand

Vindmølleområdet ligger indenfor et område med almindelige drikkevandsinteresser. Vindmølleproducenten har et program for elektronisk overvågning af olietryk i vindmøllerne samt et beredskab der rykker ud, hvis systemet indikerer et muligt udslip. Hermed sikres det at der gribes ind således, at der ikke er risiko for udsivning af miljøfremmede stoffer til jordbund og grundvand.

For projektet St. Soels Energipark er der udført geotekniske borer og beregninger af behovet for midlertidig grundvandssænkning. Resultaterne viser at det sekundære grundvandsspejl i lokalplanområdets sydlige del ligger fra 2,0 til 3,3 meter under terræn. Alt afhængig af vindmøllestype vil der være behov for at gennemføre midlertidig grundvandssænkning ved etablering af 1-2 fundamenter i

lokalplanområdets sydlige del. Beregningerne viser at der vil være tale om moderate mængder og at vandet vil kunne udledes til nedsivning på de omkringliggende marker.

Etablering og drift af vindmøllerne vurderes på baggrund af ovenstående at kunne ske uden negativ påvirkning af jordbund og grundvand.

Materielle goder

Vindmøller tæt på nabobeboelser kan have betydning i forhold til en ejendoms værdi. Med værditabsordningen gives naboer til kommende vindmøller mulighed for at få erstatning for værditab på deres beboelsesejendom.

Den nyetablerede motorvej har lettet færdslen for mange på strækningen mellem Holstebro og Herning. Opstilling af vindmøller langs motorvejen vurderes ikke at have nogen betydning for benyttelse af vejen.

Klimatiske faktorer og luft

For projektet St. Soels Energipark er det beregnet, at syv vindmøller kan producere ca. 75.000MWh om året. Ved opstilling af vindmøller med en mindre rotordiameter vil produktionen mindskes. De fire vindmøller indenfor lokalplanens område vil dermed kunne producere op til ca. 42.800 MWh om året alt afhængig af vindmølletype og rotordiameter. Det svarer til elforbruget for op til ca. 10.000 husstande (4 MWh pr. husstand om året).

Udnyttelsen af vindenergi til produktion af elektricitet er forbundet med betydelige miljømæssige fordele. Elektricitet produceret ved afbrænding af fossile brændsler som kul, olie og naturgas medfører udledning af drivhusgassen CO₂, der er medvirkende til den globale opvarmning, og luftforurenende stoffer som SO₂ samt NO_x, der kan føre til forurening og eutrofiering af naturen og have sundhedsskadelige effekter for mennesker. Produktion af elektricitet med vedvarende energikilder er fri for sådanne udledninger, og kan derfor ved erstatning af fossile energikilder spare miljø og mennesker for en række negative påvirkninger.

Opstilling af vindmøller ved St. Soels vil bidrage til yderligere fossilfri energiproduktion med positive konsekvenser både i forhold til klimatiske forhold og i forhold til at opnå renere luft.

Sekundære, kumulative og synergiske virkninger

Vindmølleområdet er både visuelt og støjmæssigt påvirket af Holstebromotorvejen, der ligger øst for området, og af eksisterende vindmøller i området.

Visuel påvirkning

Motorvejen med tilhørende tilkørselsramper og rundkørsler giver området et teknisk præg, som vil blive øget ved

etablering af vindmøller. Visualiseringer for projektet St. Soels Energipark viser hvorledes vindmøllerne vil fremstå sammen med motorvejen. Det vurderes de to store tekniske anlæg visuelt harmonerer med hinanden, og at området kan bære etablering af endnu et teknisk anlæg.

Det visuelle samspil med eksisterende vindmøller er behandlet i et foregående afsnit på side 21 og der henvises hertil.

Støj

Trafikken på motorvejen bidrager væsentligt til det samlede indtryk af støj i området. Beregninger for den forventede støj fra motorvejen¹ viser, at boliger der ligger vest for lokalplanens område vil opleve et støjbidrag fra motorvejen under 58 dB(A), der er den vejledende støjgrænse for trafikstøj for bl.a. boligbebyggelse, daginstitutioner mv. Boligerne, der ligger langs Herningvej og øst for motorvejen, vil opleve et støjbidrag der ligger meget tæt på 58 dB(A).

Boligerne vest for vindmølleområdet forventes at ville opleve en kombination af støj fra både motorvejen og vindmøllerne. For boligerne langs Herningvej og øst for motorvejen, forventes trafikstøjen at blive den støjkilde der i dagligdagen vil være mest fremtrædende.

Det vurderes at trafikken på motorvejen, for de boliger der ligger tættest på vejen, vil bidrage til et væsentligt højere støjbidrag i området end de nye vindmøller. Vindmøllerne vurderes ikke at medvirke til en væsentlig forværring af det samlede indtryk af støj i området.

Sundhed

Støj

Støj kan potentielt have sundhedsskadelige virkninger. Med bekendtgørelse om støj fra vindmøller er der fastsat grænser for den maksimale støj ved nabobeboelser. Det maksimale støjniveau svarer til sagte tale /hvisken uden dørs. Grænseværdier er fastlagt på baggrund af, hvad undersøgelser viser er miljømæssigt og sundhedsmæssigt acceptabelt. Ved vindmølledrift i området vil støjgrænserne skulle overholdes, og der er ikke indikationer på, at støjen ved overholdelse af disse vil være af sundhedsmæssig betydning.

Skyggekast

I en § 25-tilladelse (tidligere kaldet en VVM-tilladelse) for et konkret vindmølleprojekt kan der stilles krav om, at der installeres et miljøstop med henblik på at minimere skyggekast ved nabobeboelser til maksimalt 10 timer om året. Et så lavt niveau, vurderes at medføre minimale gener i hverdagen for de omkringboende, og vurderes ikke at have nogen sundhedsmæssig betydning.

¹ VVM-undersøgelse for Rute 18 Motorvej Herning - Holstebro og vejforbindelse til Gødstrup

Sundhedsskadelige partikler

I det omfang el fra vindkraft erstatter el fra specielt kulfyrede kraftværker, vil etablering af ny vindmøller medføre en reduktion i udledningen skadelige partikler som SO₂ og NO_x. Dette har en positiv betydning for det enkelte menneskes sundhed i form af mindre sygdom, og et bedre omgivende miljø.

g) Planlagte foranstaltninger

I afsnittet 'Nabobeboelser' er det beskrevet, at skyggekast over 10 timer årligt kan afværges ved installation af et softwareprogram i vindmøllerne - et såkaldt miljøstop. I § 25-tilladelsen til vindmølleprojektet forventes der at blive stillet krav om, at der installeres det beskrevne miljøstop. Hermed vil skyggekast være nedbragt til maksimalt 10 timer om året.

h) Begrundelse for valgte alternativer

0-alternativet, dvs. at der ikke åbnes mulighed for etablering af vindmøller i området er beskrevet under punkt b.

Kommuneplanrammen muliggør planlægning for vindmøller med en totalhøjde på 130 til 140 meter. Vindmøllerne skal opstilles på én lige linje, der flugter motorvejens forløb. Både vindmøllernes højde, antal og placering vurderes at være tilpasset området, og der er ikke fundet behov for at belyse alternativer hertil.

i) Miljøovervågning

Der påtænkes ikke iværksat noget program for overvågning af påvirkning af miljøet som følge af arealudlægget til vindmøller i Kommuneplan 2017.

j) Ikke-teknisk resume**Planens indhold mv.**

Med tillæg nr. 4 til Kommuneplan 2017 udpeges, afgrænses og fastsættes rammebestemmelser for et nyt vindmølleområde 34.T.14 ved St. Soels til indtil fire vindmøller på én lige række.

0-alternativet

Gennemføres planlægningen ikke vil området fortsat kunne anvendes til jordbrugsformål. De boliger, der forudsættes nedlagt, vil blive bibeholdt som beboelser, med motorvejen som eneste støjkilde og med udsigt ud over dyrkede arealer. Den tilsigtede reduktion af drivhusgasser og luftforurenende stoffer vil udeblive.

Miljøforhold i områder, der kan blive væsentligt berørt

Miljøforhold i vindmølleområdet og de nærmeste omgivelser, relaterer sig til områdets benyttelse som dyrket

jordbrugsområde med spredt bebyggelse, og beliggenhed tæt op ad motorvejen.

Miljøproblemer, der har betydning efter Fuglebeskyttelsesdirektivet og Habitatdirektivet

I forbindelse med planlægning, der kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der indgå en vurdering af forslagens virkninger på omkringliggende Natura 2000-områder.

EU-Habitatdirektivets artsbeskyttelse omfatter en generel beskyttelse af blandt andet yngle- og rasteområder for en række arter opført på direktivets bilag IV.

Se redegørelse herfor under punkt f.

Miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på nationalt eller internationalt plan

EU har opsat en række klimamål, der skal være opfyldt i 2020 som led i den såkaldte 20/20/20-plan. Regeringen indgik i 2018 en energiaftale mhp. at sikrer, at Danmark lever op til sine forpligtigelser i forhold til FN's verdensmål.

EU's naturbeskyttelsesdirektiver, fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet, pålægger EU's medlemslande at bevare en række arter og naturtyper, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Danmark har med Landskabskonventionen indgået internationale aftaler om landskabsbeskyttelsen, hvorefter også kommunerne i deres udpegning og planlægning skal fremme beskyttelse, forvaltning og planlægning af landskaber.

Væsentlig virkning på miljøet

Visuel påvirkning

For projektet St. Soels Energipark er der udarbejdet visualiseringer af syv 140 meter høje vindmøller på én lige række, hvoraf der udlægges areal til fire i Kommuneplan 2017.

Visualiseringerne i Miljøkonsekvensrapport for St. Soels Energipark, Bilag I: Visualiseringer, December 2018, illustrerer påvirkningen af landskabet, og samspillet med eksisterende vindmøller.

Vindmølleområdet og landskabet omkring fremstår som et åbent dyrket jordbrugsområde med spredte bevoksninger og læhegn. Terrænet er lettere kuperet. Mod øst ligger Holstebromotorvejen. Det vurderes at vindmølle anlægget trods sine markante størrelse kan rummes i det dyrkningsprægede landskab.

Vindmøller i én række er et opstillingsmønster der er let at genkende og opfatte i landskabet. Visualiseringerne understøtter dette, og den samlede vindmøllerække vurderes, at ville fremstå i et i forhold til landskabet let opfattet opstillingsmønster.

Indenfor en afstand af 1,5-1,7 km fra vindmøllerne under planlægning står der tre eksisterende vindmøllegrupper. Ca. 250 meter fra den nordligste vindmølle står der en husstandsmølle (totalhøjde på 25 meter), og i større afstand yderlig to. Fra de fleste punkter i landskabet fremstår de enkelte vindmøllegrupper som klart adskilte og lette at erkende ift. hinanden. Enkelte steder fremstår de eksisterende og nye vindmøller som værende af samme størrelse og som stående tæt på hinanden. Samlet set vurderes samspillet mellem nye og eksisterende vindmøller og dets betydning for oplevelsen af landskabet som ubetænkeligt. De eksisterende vindmøller er af ældre datoer, og må forventes at blive nedtaget indenfor en overskuelig fremtid.

Nabobeboelser

For nabobeboelser til vindmølleområdet vil opstilling af vindmøller, udover de visuelle ændringer i landskabet omkring boligerne, medføre påvirkninger af støj og skyggekast.

Støjberegninger for to mulige vindmølletyper viser, at støjkrav i bekendtgørelse om støj fra vindmøller vil kunne overholdes ved nabobeboelser, under forudsætning af nedlæggelse af boliger indenfor fire gange møllehøjden. I beregningerne indgår støjpåvirkningen fra eksisterende vindmøller og de syv vindmøller under planlægning i Herning og Holstebro Kommuner. Støjen vil ligge på et niveau der kan sammenlignes med sagte tale/hvisken. Det vurderes, at vindmøllestøj ved nabobeboelser vil ligge indenfor det acceptable.

Der foreligger ikke videnskabelige undersøgelser der påviser en sammenhæng mellem støj fra vindmøller og ringere velfærd hos mink. I forhold til karakteren af vindmøllestøj som en konstant, vant støjkilde, er der ikke grund til at antage, at dette skulle have videre negativ betydning for minks trivsel, der primært er følsomme overfor pludselig kraftig og uvant støj.

Der findes ingen lovgivningsmæssige krav til regulering af skyggekast fra vindmøller, men Miljøministeriet anbefaler, at vindmøller ikke påfører nabobeboelser mere end 10 timers såkaldt 'reel skyggetid' årligt. Dette kan opnås ved installation af et softwareprogram i vindmøllerne, der afbryde driften, når det maksimale antal på 10 skyggetimer er nået. Skyggekast på maksimalt 10 timer om året vurderes at være et niveau, der ikke vil medføre væsentlige gener i hverdagen for de omkringboende.

Kulturarv

De omkringliggende kirker fremstår ikke som markante landskabselementer i landskabet i eller omkring vindmølleområdet. Udsynet fra kirkegårdene i retning mod vindmølleområdet er begrænset af bymæssig bebyggelse eller beplantning. Opstilling af vindmøller ved St. Soels

vurderes ikke at få nogen indflydelse på hverken indsynet til kirkerne eller udsynet fra kirkerne.

Der ligger flere fortidsminder i form af gravhøje nord, øst og syd for lokalplanens område. Holstebro Museum anbefaler at der udføres forudgående undersøgelser før anlæggene etableres. Herved vil det være sikret, at etablering af vindmøller på stedet vil ske under hensyntagen til eventuel arkæologisk arv efter museets anvisninger.

Flora og fauna

Områdets dyreliv omfatter en række almindelige arter tilknyttet det dyrkede agerland. Der er ikke observeret eller registreret truede eller beskyttede yngle- eller rastefugle inden for området. Der er ingen udpegede økologiske forbindelser inden for projektområdet.

Der er ingen internationale naturbeskyttelsesområder i eller i umiddelbar nærhed til projektområdet. Nærmeste område ligger ca. 10 km øst for projektområdet). På grund af afstanden vurderes det, at etablering af vindmøller i området ikke vil medføre påvirkning af de internationale naturbeskyttelsesområder og de arter de er udpeget for at beskytte.

Vindmølleområdet er primært intensivt dyrket landbrugsland, uden egnede levesteder for andre bilag IV-arter end flagermus, der forekommer i meget lave antal i området. Etableringen af vindmøllerne og driften af dem vurderes ikke at påvirke flagermusenes overlevelse eller reproduktion negativt.

Nærmeste beskyttede natur iht. Naturbeskyttelseslovens § 3 ligger over 400 meter fra vindmølleplaceringerne. Etablering af vindmøllerne med tilhørende anlæg, herunder midlertidig grundvandssænkning i forbindelse med etablering af fundamenter, vurderes at kunne ske uden negativ påvirkning af de beskyttede naturområder.

Nærmeste vindmølle indenfor Holstebro kommunes område vil stå over 550 meter nord for faunapassagen over motorvejen. Vindmøllerne vil ikke danne en fysisk forhindring for dyrenes passage til og fra denne. Afstanden vurderes at være så stor, at vindmøllerne ikke vil have indflydelse på faunapassagens funktionalitet. Aktiviteter under anlægsfasen vurderes, at kunne medvirke til forstyrrelser i en begrænset periode.

Jordbund og grundvand

Vindmølleområdet ligger indenfor et område med almindelige drikkevandsinteresser. Vindmølleproducentens overvågning af olietryk i vindmøllerne og det tilknyttede beredskab sikrer, at der ved eventuelt olieudslip ikke er risiko for udsivning af miljøfremmede stoffer til jordbund og grundvand.

Alt afhængig af vindmølletype vil der være behov for at gennemføre midlertidig grundvandssænkning ved etablering af 1-2 fundamenter i lokalplanområdets sydlige del. Der vil være tale om moderate mængder der vil kunne udledes til nedsivning på de omkringliggende marker.

Materielle goder

Med værditabsordningen gives naboer til kommende vindmøller mulighed for at få erstatning for værditab på deres beboelsesejendom.

Opstilling af vindmøller langs motorvejen vurderes ikke at have nogen betydning for benyttelse af vejen.

Klimatiske faktorer og luft

Fire vindmøller vurderes at kunne producere 20.000 - 40.000 MWh om året alt afhængig af vindmølletype og rotordiameter. Produktion af elektricitet med vedvarende energikilder kan ved erstatning af fossile energikilder spare miljø og mennesker for en række negative påvirkninger, ved reduceret udledning af drivhusgassen CO₂ og luftforurenende stoffer som SO₂ samt NO_x.

Sekundære, kumulative og synergiske virkninger

Motorvejen bidrager i forvejen med et tekniske præg til området, der vil blive øget ved etablering af nye vindmøller. Det vurderes de to store tekniske anlæg visuelt harmonerer med hinanden, og at området kan bære etablering af endnu et teknisk anlæg. Det vurderes at trafikken på motorvejen, for de boliger der ligger tættest på motorvejen, vil bidrage til et væsentligt højere støjbidrag i området end de nye vindmøller. Vindmøllerne vurderes ikke at medvirke til en væsentlig forværring af det samlede indtryk af støj i området.

Sundhed

Ved vindmølledrift i området vil støjgrænserne i bekendtgørelse om støj fra vindmøller skulle overholdes. Der er ikke indikationer på, at støjen ved overholdelse af disse vil være af sundhedsmæssig betydning.

Krav om at minimere skyggekast ved nabobeboelser til maksimalt 10 timer om året vil nedbringe timer med skyggekast til et niveau, der vurderes at medføre minimale gener i hverdagen og dermed at være uden sundhedsmæssig betydning.

Reduktion i udledningen af skadelige partikler som SO₂ og NO_x har en positiv betydning for det enkelte menneskes sundhed.

Planlagte foranstaltninger

I den såkaldte VVM-tilladelse for et konkret vindmølleprojekt forventes der at blive stillet krav om, at der installeres det beskrevne miljøstop. Hermed vil skyggekast være nedbragt til maksimalt 10 timer om året.

Begrundelse for valgte alternativer

0-alternativet, dvs. at der ikke åbnes mulighed for etablering af vindmøller i området er beskrevet under punkt b.

Både vindmøllernes højde, antal og placering vurderes at være tilpasset området, og der er ikke fundet behov for at belyse alternativer hertil.

Miljøovervågning

Der påtænkes ikke iværksat noget program for overvågning af påvirkning af miljøet som følge af arealudlægget til vindmøller i kommuneplanen.